

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/1323/2015
Identifikačné číslo spisu:	7212200003
Dátum vydania rozhodnutia:	22.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7212200003.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Spoločnosti Groupama Garancia Biztósító Zrt, so sídlom v Budapešti, Maďarsko, Október 6 utca 20, konajúcej prostredníctvom slovenskej organizačnej zložky Groupama poisťovňa a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom v Bratislave, Miletičova č. 21, IČO: 47236060, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Hrabovská s.r.o., so sídlom v Bratislave, Jakubovo námestie č. 9, IČO: 47251476, proti žalovaným 1/ E. D., bývajúcemu v A., zastúpenému advokátom JUDr. Jánom Spišákom, so sídlom v Košiciach, Idanská č. 17, 2/ G. H., naposledy bývajúcemu v P., t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníkom JUDr. Petrom Dudičom, zamestnancom Okresného súdu Košice - okolie, o zaplatenie 4 340,13 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 20 C 277/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. marca 2015 sp. zn. 5 Co 785/2014, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a .

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II rozsudkom z 23. mája 2014 č.k. 20 C 277/2012-137 zamietol žalobu, ktorou žalobkyňa žiadala žalovaným 1/ a 2/ uložiť povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť jej 4 340,13 € s príslušenstvom. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov konania vo výške 260 € titulom súdneho poplatku a 675,38 € titulom trov právneho zastúpenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 26. marca 2015 sp. zn. 5 Co 785/2014 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu žalobkyne a žalovaného 1/ potvrdil a vo vzťahu žalobkyne a žalovaného 2/ zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu žalobkyne a žalovaného 1/ je zákonné a vecne správne, pretože so zreteľom na § 430 Občianskeho zákonníka zodpovedným môže byť len vodič vozidla, teda žalovaný 2/, ktorý priamo spôsobil škodu. Žalovaný 1/ sa liberoval zo zodpovednosti za regres, keď osvedčil skutočnosť, že žalovaný 2/ mohol konať bez jeho vedomia a súhlasu a zároveň takéto konanie žalovaný 1/ neumožnil svojou nedbanlivosťou. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu žalobkyne a

žalovaného 2/ zrušil a vrátil mu na ďalšie konanie z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonával úplné dokazovanie čo do výšky škody, keďže žalovaný 2/ zavinil dopravnú nehodu a spôsobil žalobkyni škodu.

3. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O.s.p. Podľa jej názoru jej bola postupom súdov odňatá možnosť konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) tým, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený, nepresvedčivý a zmätočný. Odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru, keď síce konštatoval, že rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu žalobkyne a žalovaného 1/ považuje za vecne správny, ale zároveň uviedol, že súd prvej inštancie neaplikoval na prípad premĺčania práva poisťovateľa na náhradu poistného plnenia správnu právnu normu, pretože v tomto prípade mal aplikovať § 12 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o PZP“). Zároveň namietala, že odvolací súd sa nijakým spôsobom nevysporiadal s jej argumentom, že k zápisu prevodu držby motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená došlo až dňa 23. decembra 2009, t.j. po vzniku škodovej udalosti zo dňa 5. augusta 2009, a preto poistný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ trval aj v čase poistnej udalosti. Z týchto dôvodov žiadala napadnutý rozsudok vo vzťahu k žalovanému 1/ zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

6. Žalovaní 1/, 2/ sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadrili.

7. Dovolanie bolo podané 20. mája 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

9. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a uskutočnení meritorneho dovolacieho prieskumu.

9.1. Dovolaná podaná do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)], vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

9.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

10. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 9.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

11. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné

rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

12. Dovolanie žalobkyne smeruje proti rozsudku, ktorý nemá znaky tých rozsudkov, proti ktorým bolo dovolanie v zmysle § 238 O.s.p. prípustné. Podané dovolanie teda v zmysle tohto ustanovenia nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

13. V danej veci by preto dovolanie bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.

13.1. Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietala a vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

13.2. Žalobkyňa tvrdí, že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. tým, že rozsudok je nedostatočne odôvodnený do tej miery, že je nepreskúmateľný. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania.

14. Dovolateľkou namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania odnímajúcu možnosť pred súdom konať, ale za tzv. inú vadu, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 111/1998). Na zásade, že nejde o procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/2016. V danom prípade nie je žiadny dôvod, ktorý by opodstatňoval uplatnenie druhej vety tohto stanoviska. V dovolaním napadnutom rozhodnutí sú zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody a jeho postup bol v súlade s § 219 ods. 2 O.s.p.

14.1. K otázke právnych dôsledkov nepreskúmateľnosti dovolací súd pripomína, že ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“.

14.2. Najvyšší súd už v minulosti dospel k záveru, že pokiaľ je niektoré rozhodnutie (prípadne) nepreskúmateľné, neznesie sa tým účastníkovi konania uskutočňovať jemu patriace procesné oprávnenia, nezostáva „procesne bezbranný“ (viď napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 1367/2015) a má plne zachované právo namietat ním tvrdenú nesprávnosť v procesne prípustnom opravnom prostriedku (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 89/2011, 3 Cdo 145/2012, 3 Cdo 158/2012, 3 Cdo 648/2015 a 1 ECdo 10/2014).

15. K vyššie uvedenému treba pripomenúť konštatovanie ústavného súdu, že „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

16. Obdobne do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvolávalo) ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Na zásade, že nesprávne právne závery nezakladali prípustnosť dovolania, zotrval najvyšší súd konštantne a jednotne (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

17. Pokiaľ sa v dovolaní namieta, že v konaní došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že právna úprava

účinná do 30. júna 2016 považovala vadu tejto povahy za relevantný dovolací dôvod, ktorý však prípustnosť dovolania nezakladal (pozri viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

18. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo v danom prípade účinok umožňujúci dovolaciemu súdu, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozsudku. Najvyšší súd preto jej dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

19. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.